

Kirkkoherra Martti Muukkonen tuo säpinää Sáyneiseen, rakkaudella: "Minkä pantteri pilkuilleen mahtaa"

Martti Muukkonen myöntää, että kaupunkilaispojalla on ollut orientoitumisvaikeuksia maaseudulla.

Vaikkei Jyväskylästä Juankosken Sáyneiseen ei ole tietä pitkin kuin reilut 200 kilometriä, nytkähti puolitoista vuotta sitten melkoinen rooli-rotko nuorisopappi-Mapen ja kirkkoherra Martti Muukkosken välille.

- Sitä ei ole enää samalla tavalla Mape vaan. Ensín ihmetteli, järkyttyikin, sanoo puolitoista vuotta Sáyneistä kirkkoherrana palvellut Muukkonen.

Elämänvirta ympärillä hiljenti, mutta työ monipuolistui. Kun aikaisempi pappistyö ja Jyväskylän NMKY:n pääsihteerin virka oli suunnattu etupäässä nuoriin, nyt hän seurakunnan alnoana pappina palvelee äärestä laitaan". Kotona, koulussa, seuroissa: mihin maalla pappia yieensä mieltään.

Sarjakuvat eivät sopineet

37-vuotias Martti Muukkonen tietää myös itse järkyttäneensä ihmisiä Sáyneisessä, joskus turhankin paljon. Ei farkuilleen vapaa-aikana, siihen totutti jo edeltäjä.

- Siitä tulee harmia, mutta minkäs pantteri pilkuilleen mahtaa. Olen, mikä olen, Minusta tapoja asioiden tekemiseen on useita, ei vain yksi. Olen ollut tavallaan ihmettelijän roolissa, ja törmännyt usein siihen, että aina ennenkin on tehty näin.

Pappilan satelliittivastaanotinta, kylän ensimmäistä, talvestellittiin aikansa. Puhumatta ei sivuutettu kirkkoherran autopuhelinta eikä kirkkoherranviraston faxiaakaan.

Puheenälheen Muukkonen synnytti myös omasta mielestään hyvällä Raamattu-vuoteen liittyvällä ideallaan. Koska Sáyneisen kirkon seinät muodostavat ruudukon, hän esitti, että vanhaa kirkollista seinämaalauksiperinnettä elvytetäisiin kertomalla raamattuhistorian tapahtumat sarjakuvastripteinä.

- Lyhyet kertomukset esimerkiksi Jeesuksen elämästä tai Raamatun historian tärkeimmistä tapahtumista olisi lapsikin sarjakuvina ymmärtänyt perustele Muukkonen.

- Seinämaalaukset sarjakuvina olisi ollut jotain uutta Euroopassa. Se olisi tehonnut tiedotusvälineisin ulkomailla, ja varmasti olisivat suomalaiset sen jälkeen tienneet, missä on Sáyneinen. Se olisi palvellut kirkollista opetusta ja tuonut turisteja.

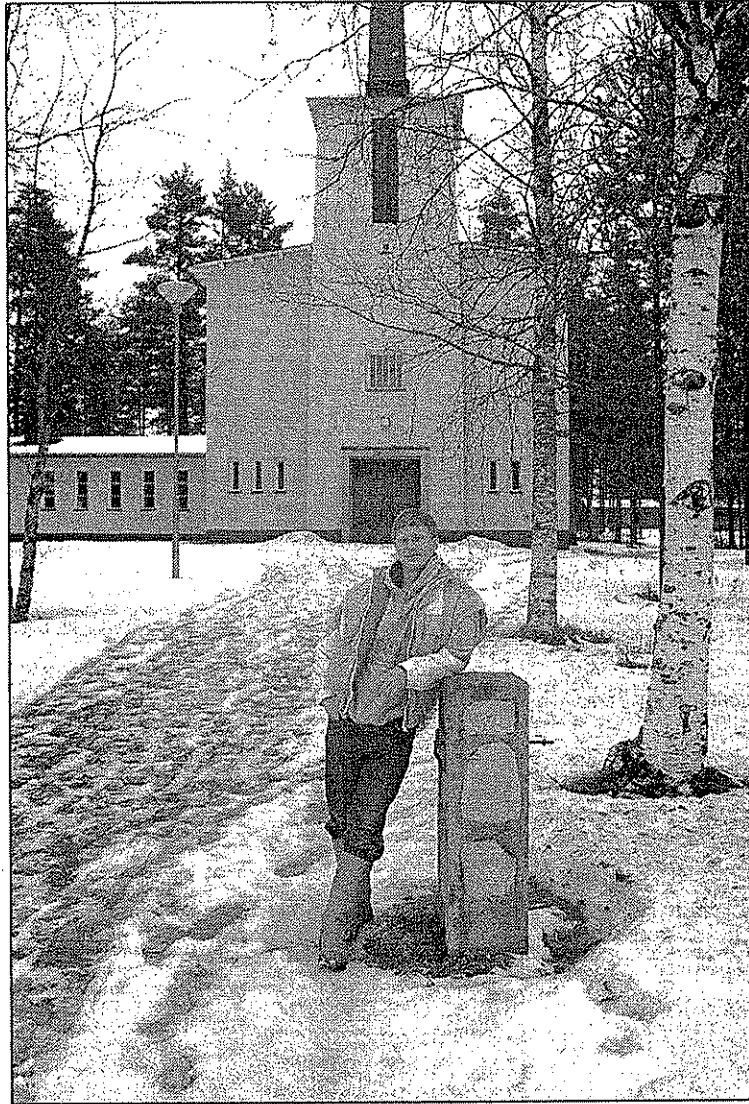
Ajatuksen tausta juontaa kotikonnuille; Jyväskylän itäpuolella Toivakassa kiisteltiin parkikymmentä vuotta sitten raivokkaasti Pellervo Luku-miehen maalauksesta kirkon katossa. Toivakka tunnetaan nyt nimenomaan kattomaalauksesta, jossa on muun muassa enkeli mustalaisasussa kahvipannu kädessä.

Sáyneisessä sarjakuvaseinämaalauksia ei otannut tulta.

Kahdeksas käsky ja sen selitys unohtunut

- Maaseudun hiljaisuus on aika kova pala, kun on totuttanut siihen, että on säpinää ympärillä, nauraa Muukkonen pappilan sohvan nurkassa. Aamupäivän rauha on rikkumaton.

- Kuopion yliopisto ei teknisenä yliopistona säteile samalla tavalla maakuntaan kuten Jyväskylän yliopisto. Jyväskylän ympäristössä huomaa ihan selvästi humanistisen yliopiston vaikutteet.

Muutto Jyväskylän "säpinästä" maaseudun rauhaan oli Martti Muukkoselle iso askel. Sáyneisen kirkkoherrana hän haluaa nyt tuoda oman panoksensa paikkakunnan elinehtojen säilymiseen.

Hän kehuu saaneensa hyvän vastaanoton noin tuhannen jäsenen seurakunnaltaan, vaikka kulttuurieroihin keski-suomalaisen ja savolaisen välillä onkin törmännyt. Kunniolituksella hän katsoo naapuripaupua. Naapurit maalla pitävät vuosikausia huolta toisistaan, kaupungissa he tuskin tuntisivat toisiaan. Ja seurakuntatyöstä valtaosa toimii vapaaehtoistyön pohjalta.

Sen sijaan käsitys savolaisesta lupsakkuudesta on kärsinyt kolauksen. Kahdeksannen käskyn selitys on valitettavasti unohtunut. Se käsky on, että älä sano väärää todistusta lähimmäisestäs.

- Luther selittää sitä, ettei saa puhua pahaa toisesta ja jos kuulee jonkun niin tekevän, se on selitettävä parhain päin. Tämä pahan puhuminen ja kateus olivat ulkopuoliselle yllätys. Onko se sitä, että kulttuurivaihtoa ei ole paljon ollut?

Pelle Pelottomat kehittävät Sáyneistä

Martti Muukkonen sanoo, että sáyneislaiset itsekin myöntävät asuinalueensa olevan umpion. Vanhemmat ihmiset ovat rauhaansa tyytyväisiä, nuorten ratkaisu on usein poislähtö. Seurakunta on vanhusvoittoinen, mutta

aktiivinen. - Seurakunta muodostaa näiden ihmisten identiteetin. Jos tällä ei olisi seurakuntaa, jolla on omat rajat, ei enää olisi Sáyneistä. Olsi vain kylä muiden kylien joukossa.

Siitä kertoo kuuden prosentin jumalaneläjäaktiiviteetti, joka on seurakuntien korkeimmasta päästä. Sama se on Muuruvedelläkin, toisella Juankosken liitosalueella.

Jos tällä päivällä katsoo, ei Muukkosken mielestä Sáyneiseen ja Muuruveden liittäminen Juankosken parikymmentä vuotta sitten tuonut onnelaa.

- Nämä on kolme täysin erilaista kuntaa. Muuruvedellä on isoja tiloja, Juankoski on teollisuuspaikkakunta ja Sáyneinen on pientiläisten aluetta. Sama kuin Savo, Keski-Suomi ja Pohjanmaa liitettäisiin nyt läänitasolla yhteen ja julistettaisiin keskuspaikkaksi Jyväskylä. Sitten sanottaisiin, että olette kaikki keski-suomalaisia.

Muukkonen patistaa Juankosken kunnantia satsaamaan myös laita-alueille, jotteivät loputtin asukkaat ja palvelut häviäisi. Mutta eivät sáyneislaiset kädet ristissä valmistaa odota. Syksyllä perustettiin markkinointi- ja kehitysyhdistys kylän veturiksi.

- Sen tarkoitus on koota paikalliset ideat ja markkinoida ne. Täältä löytyy esimerkiksi

taito polttaa hiiliä. Siinä on markkinarakoa, sillä valtaosa Suomen grillihillistä tuodaan ulkomailta.

Nyt ollaan käynnistämässä myös tuotemerkki-kiipailua. Samalla merkillä markkinoitaisiin kaikki Sáyneisessä tehty hillopurkista peräkkäryyn.

Yhdistyksen sisällä toimii Muukkosken mukaan "Pelle Peloton -piiri", joka on jo saanut kokoon 30 tuotetehtä, joita kypsyttelään talven aikana.

- Jos tällä saadaan parikin uutta työpaikkaa, ei talven talkootyö mene hukkaan, koska ne osaltaan edesauttavat palveluiden säilymistä.

Siihen, että kirkkoherran huolehti myös elinkeinojen kehityksestä, Martti Muukkonen tuumaa:

- Jos ihmisten ongelma on työttömyys, ei kristillinen diakonia voi hoitaa vain seuroja, esimerkiksi mielen-terveysongelmia. On puututtava syyhyn.

Suomi tarvitsee puoli miljoonaa palestiinalaista

Sáyneisen seurakuntaneuvosto noudatti keväällä kirkon yleistä kantaa, ja esitti Juankosken kunnanvaltuustolle, että kunta vastaanottaisi paikallaisia. Asiasta ei ole kuulunut mitään, vaikka peräinkin on kyselyt parin otteeseen.

- Jos ajatellaan itsekkäästi. Lama on ohimenevä, ja Suomi tarvitsee lisää työvoimaa tulevaisuudessa, muuten meidän eläkkeitä ei kukaan maksa. Se on saletti, Muukkonen sanoo.

- Jos minä saisin päättää pakolaispolitiikasta, niin ottaisin heti puolimiljoonaa palestiinalaista tänne. Se kansa on elänyt 6 000 vuotta karavaaniteitten risteyksessä, ja imenyt jo äidin maidosta kauppa miehen taidon. Ja mikä on suomalaisen suurin ongelma maailmalla? Me teemme laadukkaita tuotteita, mutta me emme osaa kaupata niitä.

Pakolaisyössä mallia kannattaisi Muukkosken mielestä ottaa Namibia-operaatiosta. Namibialaiset opiskelijat tulivat Suomen Lähetysseuran stipendiaatteina, vaikka paikallisia käytännössä olivatkin. He rakentavat nyt omaa, itsestänsä maataan.

- Jos haluamme auttaa, käydään hakemassa ihmisiä pakolaisleireiltä, koulutetaan, annetaan oppia työ käytännössä täällä ja lähetetään takaisin oman kansansa pariin. Se olisi kaikkein parasta kehitysapuakin.

Muukkonen huomauttaa, ettei suomalaista virkamiestä tai minkään muunkaan alan ihmistä kannata lähettää kehitysmahan tekemään jotain projektia, "joka seisoo ja kaatuu sen suomalaisen varassa".

- Yhden suomalaisinsinöörin palkalla saadaan Afrikassa palkattua 20 paikallista insinööriä. Lyhyet projektityypilliset työt ovat erikseen, silloin viedään nimenomaan sitä tietoa, mitä sellä ei ole.

Samasta asiasta ovat afrikkalaiset teologit usein varsinakin kirkkojen maailmanneuvostossa kritisoineet lähetystyötä.

- Afrika on omavarainen teologien suhteen. Tosin he ovat angliigaaneja tai muita, mutta pakkoko se on kirkkokuntarajoja katsoa, kysyy Muukkonen.

Isäntien pitäisi jämäköityä

Sáyneinen elää maataloudesta. Kirkkoherra Martti Muukkonen haluaa, että isännät jämäköityvät.

- Vallo ja muut tuottajaluoksuuskunnat takaisin onistajien hanskain. Nyt on se tilanne, että häntä heiluttaa koira, eikä päinvastoin.

- Vallo on käsittäkseni luotu myymään alunpitäen farmarien tuotetta. Mitä järkeä siinä on, että farmarien oma firma tuottaa puolaista mansikkaa raaka-aineeksi?

Muukkosken mukaan Fordin pukilta on toisaalta turha välittää, että suomalainen työläinen ei syö suomalaista ruokaa. Ja suomalaisen työläisen "riisikupin" ratin takaa japanilaisten stereoiden pauhussa ei pitäisi valittaa työttömyyttä.

- Siinä on mukana tietyt suomalaisten yritysten älytöntä hintapolitiikka, joka on saanut aikaan sen, että suomalaisen tuotteen saa usein Sakas-ta halvemmalla kuin Suomes-ta.

- Asenne, että suomalaiset ostavat suomalaista olisi tärkeämpi kuin kotimarkkinoilla kertaostoksen myyntihinnassa saatu kymmenen prosentin voitto, saarnaa kirkkoherra Martti Muukkonen suomalaisyrityksille Sáyneisen hiljaisuudesta.